

אברהם שלונסקי, משורר ומתרגם (1973-1900)

"אני וטלי בארץ הלמה". המחזה "עוץ לי גוץ לי" פרי עטו היה לקלאסיקה במחזאות הילדים. הוא תרגם ממיטב הספרות העולמית: שיקספיר, צ'כוב, פושקין, גוגול ומוליר, ובתרגומו ניכר סגנונו השלונסקאי הייחודי. תרגומו למחזה "המלט" נחשב עד היום לאיכותי ביותר אף שתרגם את היצירה מהשפה הרוסית. שלונסקי היה העורך הראשי של הוצאת הספרים "ספרית פועלים" וחבר ועד הלשון העברית והאקדמיה ללשון העברית. זכה בפרס ביאליק ובפרס טשרניחובסקי לתרגום. בשנת 1967 זכה בפרס ישראל לספרות.

שלונסקי השתעשע בהמצאת מילים ומושגים בלשון העברית. לדוגמה:

**נערה יפה ושזופה – שזיפונת
אמבולנס – שגר־פגור
פלירט – דרך עגב
על אשה שבוגדת בפעם
הראשונה ומצמיחה לבעלה
קרניים – קרן היסוד, ובגידה
קבועה – קרן קיימת.**

נולד באוקראינה וגדל בבית יהודי מסורתי וציוני. בהיותו בן שלוש־עשרה נשלח לארץ־ישראל כדי ללמוד בגימנסיה "הרצליה" בתל־אביב, אך עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה חזר לרוסיה ושם השלים את לימודיו בגימנסיה היהודית ביקטרינוסלב. ב־1921 חזר לארץ כחלוץ והצטרף ל"גדוד העבודה". ב־1922 עבר לתל־אביב והחל לתפוס את מקומו בחיי התרבות בארץ ולקח חלק בכתיבת פזמונים לבמות הסאטיריות שפעלו אז ולנשפי הפורים המפורסמים של תל־אביב הקטנה. שלונסקי ערך את המדורים הספרותיים של העיתונים: "דבר", "הארץ", ו"משמר". ב־1933 יסד את השבועון הספרותי "טורים", שבו כתבו בין השאר נתן אלתרמן ולאה גולדברג. הוא ביקש ליצור שירה חדשה וצעירה ונמנה עם "המורדים" בשירת ביאליק, טשרניחובסקי ובני דורם. ערך את כתב העת הספרותי "אורלוגין", והיה הראשון שפרסם את שירתה של דליה רביקוביץ ברבעון זה. בנוסף להיותו משורר ועורך ספרותי עסק בתרגום ובכתיבת פזמונים ויצירות לילדים. בין ספריו לילדים: "עלילות מיקי מהו",

עיר במוצאי שרב¹ אברהם שלונסקי

הַבְּתִים נִרְתְּעוּ לְצַדִּיין. אֵילָנוֹת עֲנִפֵיהֶם הָאֶצְבִיעוּ.
 כְּבִישִׁים אֶת אַפְרָם כְּמִין וְאֵדִי קִיִּצִי שְׁחָרַב.
 כְּלָטְאָה אֲדִירָה בְּחַמְסִין, הַפּוֹעֶרֶת מִיבִשֶׁת אֶת פִּיהָ,
 פֶּה רוֹבֵצֵת עִירֵי הַלְּבָנָה: סַנּוּרִית וְעַלְפָּה מִשְׁחָרַב.

וְכָל בֵּית כְּצַב הַשְּׁרִיוֹן, שְׁעָמַד בְּמַפְתִּיעַ מַלְכָּת.
 עַפְעָפֵי הַתְּרִיסִים לֹא יָגִיד וְכַפּוֹת דְּלֹתוֹתָיו לֹא יִזְיוּ.
 מַרְגְּלוֹת הַגָּדֵר הַנְּטוּיָה פּוֹתְקִים עַל־יַד עֶצֶם מִשְׁלֶכֶת
 בְּרַבָּצִם הַמְּצַל וְשַׁחוּן זֶה מוֹל זֶה שְׁנֵי כְּלָבֵי הָאֵטְלִיוּ.

אֶךְ בְּעָרַב, בְּכַרְעַ הַעִיר, כְּגַמֵּל הַכּוֹרֵעַ מַעֲמָס,
 יִשְׁטָחוּ צְמָרוֹת זְרוּעֵיהֶן, כְּעוֹפּוֹת נַעֲצָרוֹ בְּטוֹסָם.
 עוֹד מַעֲט וְהַלִּילָה יִפְשִׁיר אֶת גּוֹשׁוֹ הַרְחוֹק, וַיִּזְרַם אֶז
 בְּעָרוֹץ־רְחוֹבוֹת מִרְפָּט זֶה דְּבָשׁוֹ הַדְּחוּס וּמְבִשָּׁם.

אִז יִדְמוּ הַבְּתִים כְּפוֹסְעִים, אֶךְ הָאֵפֶל יִבְלַע אֶת הַשְּׁעֵט.
 וְגַבֵּם הַמְּצַלֵּק שֶׁל כְּבִישִׁים אֶל הָאֵפֶל יִהְבִּיל וְיִבְשֶׁתוּ.
 וְנִמְלֵא אִז הַכְּרָךְ הַלִּילִי קוֹל נְשׁוּף וְאוֹשָׁה לֹא־נִשְׁמַעֵת,
 כְּלַקְלוֹק לְשׁוֹנוֹת בְּצִמָּא שֶׁל גַּמְלִים שֶׁהִבְרִיכוּ לְשֹׁתוֹת.